

Ucieczka do raju podatkowego

Offshore to terytoria mogące zaoferować polskim przedsiębiorcom, w tym również z sektora MŚP, nadzwyczaj korzystne formy działania. Przejawia się to w postaci istniejących na takim obszarze regulacji prawnych motywujących do prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej.

Aleksander Stuglik
wspólnik zarządzający KBZ
Zuradzka&Wspólnicy Sp. k.

Do stymulatorów tych należą przede wszystkim bodźce podatkowe w postaci częściowych lub całkowitych zwolnień podatkowych, ale również prowadzona w ramach podatkowych polityka przyjaznych kosztów uzyskania przychodów. Pomimo, iż zarówno polski rząd, jak i Unia Europejska starają się walczyć z *offshore*, to jednak do tej pory - z racji ich przydatności dla wielkiego biznesu - nie doszło do ich likwidacji, a perspektywy przed nimi stojące nadal należą do świetlnych. Zatem, skoro wielki biznes korzysta, mogą też i przedsiębiorcy z sektora MŚP.

Czym jest offshore

Raje podatkowe, to obecnie nie tylko zamorskie, egzotyczne wyspy, ale również - Węgry, Królestwo Niderlandów, Estonia czy Cypr. Wszystkie te terytoria w odniesieniu do inwestorów zagranicznych przygotowały ofertę charakteryzującą się niskimi podatkami, bądź ich brakiem i stosunkowo niewielkimi wymaganiami dotyczącymi rejestracji firm. Oprócz oczywistych względów podatkowych przemawiających za lokowaniem inwestycji w rajach, bodźcami niepodatkowymi są minimalne wymogi formalne (kapitałowe, dokumentacyjne, sprawozdawcze, personalne) stawiane przed przedsiębiorcami chcącymi podjąć działalność gospodarczą oraz gwarantowana miejscowym prawem swoboda prowadzenia interesów.

Z kolei, ujemne działanie prawa na sytuację przedsiębiorcy z sektora MŚP może wynikać z nadmiernych obowiązków rachunkowych, sprawozdawczych, ubezpieczeniowych oraz nadmiernej regulacji rynku pracy - z czym w przekonaniu wielu przedsiębiorców mamy do czynienia w Polsce, czy szerzej na terenie całej UE. Nie bez znaczenia jest też praktykowana przez wielki biznes nieuczciwa konkurencja podatkowa wobec

przedsiębiorców z sektora MŚP. Obserwując, jak firmy z grupy GAFa potrafią radykalnie obniżyć swoje opodatkowanie, przedsiębiorcy z sektora MŚP próbują konkurować w tym zakresie z dużymi firmami. Również przesadny fiskalizm, praktykowany w UE, skłania przedsiębiorców do poszukiwania rozwiązań, które umożliwią optymalizację opodatkowania. Dodatkowo, wykorzystanie możliwości oferowanych przez raje podatkowe może również przynieść korzyści w walce konkurencyjnej. Możliwe jest także dzięki rajom podatkowym poufne zarządzanie aktywami czy łatwiejszy dostęp do określonych rynków, czego najlepszym przykładem jest rola, jaką pełni Hong Kong wobec Chin. Obserwując atmosferę, w jakiej w naszym kraju nie od dziś przedsiębiorcy prowadzą działalność gospodarczą, łatwo zauważyć, że została już przekroczona masa krytyczna, kiedy to następuje lawinowe wykorzystanie wszelkich rozwiązań służących złagodzeniu trudów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Bardzo istotną cechą prowadzenia działalności w ramach *offshore* jest fakt, że korzystanie ze wszystkich przywilejów rajów podatkowych jest możliwe bez konieczności funkcjonowania tamże zarządu, personelu czy samych inwestorów - a zatem koszty związane z bieżącą działalnością spółki są niewielkie. Przedsiębiorcy prowadzący działalność z wykorzystaniem rajów podatkowych jedynie formalnie posiadają tam siedziby swoich spółek; fizycznie kontrola i zarząd odbywa się z krajowej siedziby przedsiębiorcy, lub innego dogodnego miejsca. Wielu przedsiębiorców korzystających z *offshore* na ogół poza celami turystycznymi nie odwiedza krajów, w których zarejestrowane są ich spółki, a wszystkie sprawy załatwiają się podczas telekonferencji, korespondencyjnie lub za pośrednictwem pełnomocników.

Gdzie jest lepiej

Do najbardziej znanych jurysdykcji *offshore* należą Cypr, Hong-Kong, Singapur, Seszele, Belize czy Brytyjskie Wyspy Dziewicze, niektóre stany USA. Również kraje takie jak Wielka Brytania, Lichtenstein, Luksemburg, Szwajcaria, w tym zakresie oferują podobne możliwości. Oficjalnie - biorąc pod uwagę niską stawkę CIT od niektórych spółek, również Polska mogłaby być traktowana jako raj podatkowy, ale ilość i jakość przepisów warunkujących skorzystanie z 9 proc. CIT powoduje, że łatwiej jest zapłacić 12,5 proc. CIT na Cyprze - i odliczyć od podstawy wszelkie możliwe i niemożliwe koszty uzyskania przychodów - co obniży faktyczną stawkę podatku do około 3-4 proc.

UWAGA!

W każdym z istniejących obszarów offshore istnieje możliwość prowadzenia działalności gospodarczej wolnej od podatku dochodowego lub opodatkowanej niskim podatkiem liniowym lub ryczałtowym.

Znakomitym przykładem jest tutaj Hong-Kong, gdzie opodatkowaniu CIT podlegają wyłącznie dochody uzyskane na tym terytorium, a nie podlegają prowadzone przez zarejestrowaną tamże spółkę transakcje importowo-eksportowe na linii Chiny-Polska.

Polityka, jaką stosują władze raju podatkowego odzwierciedla przekonanie, w myśl którego operacjom zagranicznym powinno towarzyszyć minimum wymogów formalnych. Lokalne przepisy nastawione są na zagwarantowanie swobody przedsiębiorcom przy równoczesnym dążeniu do zachowania bezpieczeństwa operacji gospodarczych. Każdy z tych rajów cechuje nieco odmienna specyfika dotycząca obciążeń podatkowych i miejscowego prawa. Zdecydowanie najłatwiej jest zakładać spółki *offshore* lub inne podobne struktury na terytoriach, których system prawny został oparty na prawie angielskim. Stąd też spora popularność spółek rejestrowanych w byłych (np. Singapur, Belize) lub aktualnych (np. Anguilla, BVI) terytoriach zależnych Wielkiej Brytanii.

Jak zacząć

Aby rozpocząć działalność w na terytorium *offshore* niezbędne jest wytyczenie celów, jakie chcemy osiągnąć przez rejestrację spółki *offshore*, a następnie wybór formuły organizacyjnej podmiotu gospodarczego w ramach dostępnych na danym terytorium form prawnych. Podstawowym celem jest oczywiście optymalizacja opodatkowania, jednakże dodatkowo pojawiają się i inne potrzeby, najczęściej związane z poufnością danych dotyczących majątku. Najczęściej wykorzystuje się lokalną odmianę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjnej. W określonych sytuacjach korzystne jest utworzenie trustu, lub innej struktury. Czas trwania procesu rejestracyjnego spółki w raju podatkowym różni się w poszczególnych jurysdykcjach i waha się od 24 godzin (Delaware w USA, Wyspy Bahama, Panama) do około jednego miesiąca (Cypr). Koszty, zależnie od rozwiązania waha się od kilku do kilkudziesięciu tysięcy euro.

Pozostając przy kwestii optymalizacji opodatkowania, warto zwrócić uwagę na fakt, że polskie przepisy podatkowe pochyliły się z niejaką troską nad przedsiębiorcami, którzy zamierzają stosować rozwiązania *offshore*. Nie jest to bynajmniej troska o dobro przedsiębiorcy, ale o interesy budżetu państwa, co rzadko idzie

w parze. Należy zatem wziąć pod uwagę to, że organy podatkowe mogą chcieć wywierać negatywny wpływ na podjęte przez przedsiębiorcę działania, korzystając z istniejących i planowanych rozwiązań prawnych. Tym samym tropem podążają też inne kraje UE, a także sama Unia. Działania te są jednak na tyle nieudolne i nieskuteczne, że nie zagrażają w stopniu znaczącym istniejącym rozwiązaniom dotyczącym optymalizacji podatkowej. One zmieniają się stosownie do implementowanych w poszczególnych krajach rozwiązań, których celem jest zwalczanie optymalizacji podatkowej i zawsze są o krok przed tymi rozwiązaniami. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż niektóre kraje, np. Malta nie kuszą przedsiębiorców niską stopą podatku CIT, ale ewentualnymi następczymi ulgami podatkowymi i zwrotami po dokonaniu jego zapłaty. Takie rozwiązania trudniej zwalczać, niż prostą konkurencją podatkową polegającą na obniżaniu stawki CIT.

Zarejestrowanie spółki pociąga za sobą konieczność spełnienia kilku dalszych wymogów. Jednym z obowiązków jest utrzymywanie przez spółkę lokalnej zarejestrowanej siedziby. Adres tej siedziby powinien znajdować się w oficjalnych dokumentach spółki.

W siedzibie winny znajdować się niektóre podstawowe dokumenty spółki. O zmianach tego adresu należy powiadamiać organ rejestrowy. Zazwyczaj spółka może prowadzić działalność z innego biura zlokalizowanego w dowolnym miejscu. Niektóre jurysdykcje wymagają ponadto, aby spółka sporządzała różnego typu deklaracje podatkowe oraz wyznaczyła zarejestrowanego agenta lub sekretarza (zdarza się, że wymagane jest, aby byli to miejscowi obywatele, lub rezydenci - tak jest np. w Szwajcarii).

Do standardowych wymogów należy obowiązek wyznaczenia zarządu o liczebności określonej stosownymi przepisami (zdarza się, że wymagane jest, aby część lub cały zarząd składał się z obywateli miejscowych). Poszczególne raje podatkowe nakładają na przedsiębiorców odmienny zakres obowiązków księgowych. Istnieją także, w których obowiązek ten nie występuje wcale, istnieją również takie, w których funkcjonują rygorystyczne przepisy w zakresie prowadzenia rachunkowości i audytowania.

W zróżnicowany sposób przedstawia się również kwestia archiwizowania przez organ rejestrowy (lub inny dysponujący podobnymi kompetencjami) informacji o spółce i przedsiębiorcach oraz poufności danych. W niektórych regionach istnieje obowiązek wskazania jedynie wysokości kapitału oraz nazwy spółki i jest to informacja publicznie dostępna. W innych regionach natomiast, należy udostępnić bardzo szczegółowe dane.

UWAGA!

Przedsiębiorcy rozważający możliwość uruchomienia swoich przedsiębiorstw za granicą, w ramach podatkowych, powinni uwzględnić wszelkie międzynarodowe przepisy prawne oraz regulacje rodzimej jurysdykcji odnoszące się do inwestowania i prowadzenia interesów przez osoby krajowe za granicą.

Co można zyskać

Podstawowym zadaniem spółek zarejestrowanych na terytoriach *offshore* jest optymalizacja opodatkowania. Może ona być dokonywana w rozmaity sposób, zaś jej skuteczność zależy od raju podatkowego, w którym ulokujemy siedzibę naszej spółki oraz od rodzaju transakcji.

Przebiegnie udaje się uzyskać zmniejszenie podatku do kilku procent, w porównaniu np. z podstawowym 19 proc. podatkiem CIT w Polsce. Optymalizacja może być przeprowadzana, m.in. w następujący sposób:

- 1) poprzez inwestycje przeprowadzone poprzez spółkę *offshore*, które mogą znacznie zmniejszyć, zmienić lub uniknąć podatków od dochodu lub nieruchomości,
- 2) z wykorzystaniem refakturowania poprzez spółkę bezpodatkową można osiągnąć różne cele, w tym i różne opodatkowanie transakcji,
- 3) poprzez międzynarodowe transakcje finansowe dzięki którym można osiągnąć większy zysk, jeśli są one finansowane poprzez spółkę bezpodatkową,
- 4) dzięki obrotowi prawami autorskimi i własności przemysłowej. Jeżeli spółka *offshore* jest uprawniona z autorskich praw majątkowych oraz własności przemysłowej, to może ona otrzymywać i inwestować te przychody w środowisku znajdującym się poza granicami jurysdykcji, z których te przychody pochodzą,
- 5) dzięki wykorzystaniu spółki *offshore* przedstawicieli show biznesu, konsultanci, czy szkoleniowcy w czasie pracy zagranicą mogą zredukować podatki od dochodów osobistych,
- 6) dzięki tworzeniu towarzystw ubezpieczeniowych typu *Captive*. Spółka prowadząca działalność gospodarczą dla ubezpieczenia / reasekuracji ryzyka swoich operacji może zarejestrować towarzystwo ubezpieczeniowe w raju podatkowym, co pozwoli zmniejszyć koszty ubezpieczeniowe, polepszyć płynność finansową oraz podwyższyć dochód inwestycyjny,
- 7) poprzez rejestrowanie statków morskich. W wypadku kiedy właścicielem statku jest spółka *offshore*, istnieje możliwość korzystania z pewnych ulg - niższa rejestracyjna wpłata, wybór wygodnej bandery rejestracji. /e

Kadry i płace

W KAŻDY CZWARTEK
tylko dla prenumeratorów